

1. DOEL

Het doel van dit document is het vastleggen van locatie specifieke onderwerpen op het gebied van pedagogiek voor de locatie. Samen met het algemene pedagogische beleid (PED-bel01) vormt dit document het complete pedagogisch beleid.

2. AFKORTINGEN, DEFINITIES EN HULPMIDDELEN

BKR Beroepskracht-kind-ratio

LOC Lokale oudercommissie

MT Management Team

PED-bel01 Pedagogisch beleid algemeen

PM Pedagogisch medewerker

3. INHOUD

Het pedagogisch beleid van de locatie heeft de volgende indeling:

3.1 Inleiding

Villa Beestenboel is gehuisvest in een voormalig schoolgebouw. Het gebouw kent ruime en lichte groepsruimtes. Villa Beestenboel is een kindercentrum voor kinderen in de leeftijd van 0 tot 13 jaar, gezien de grootte van de locatie kan aan kinderen van box tot middelbare school opvang geboden worden.

In één van de vleugels zijn de 2 KDV groepen gehuisvest; ZigZag en KrisKras. In de andere vleugels van het gebouw en op de bovenverdieping zijn de BSO-groepen te vinden. Elke leeftijdscategorie heeft zijn eigen vleugel en is daardoor op de specifieke leeftijdscategorie afgestemd en ingericht. Het gebouw is bijna volledig omsloten door een grote buitenruimte. Voor elke leeftijdscategorie is de tuin ingedeeld en ingericht op speel- en ontdekbehoefte van kinderen. We laten ons voornamelijk inspireren door natuurlijke materialen, onze buiten activiteiten zijn gericht op ontdekken en ervaren. Spelen met water en zand is onontbeerlijk voor kinderen: op het grote plein hebben we een waterpomp en beekloop waar de kinderen volop gebruik van maken en van genieten, aan de achterzijde van de locatie is een prachtige boomhut gemaakt.

Villa Beestenboel is (zoals de naam al aangeeft) een locatie waar beesten worden gehouden. Dieren verzorgen hoort bij de dagelijks routine van dag. Samen met de kinderen verzorgen, verschonen en knuffelen wij de dieren. We hebben en knaagdieren deze worden opgevangen in een mooi buitenverblijf, op verschillende groepen hebben we vissen.

3.2 Groepsindeling

De stamgroepen van de Villa Beestenboel zijn als volgt samengesteld:

- twee verticale groepen, 0-4 jaar, maximaal 12 kinderen (KrisKras en ZigZag)
- drie BSO-groepen met maximaal 20 kinderen per groep voor kinderen van 4 t/m 6 jaar MikMak, Ratjetoe en Kakelbont.
- twee BSO-groepen met maximaal 24 kinderen per groep voor kinderen van 7 t/m 9 jaar Krekel en Wirwar.
- één BSO-groep met maximaal 24 kinderen voor kinderen van (bijna) 10 jaar en ouder RifRaf.

- Voorschoolse opvang (VSO) wordt geboden op 5 werkdagen van 7.30- 8.30 uur. Er is één PM die alle kinderen verwelkomt en alle kinderen worden in één stamgroep opgevangen (Kakelbont). Er zijn op dit moment nooit meer dan 10 kinderen die gebruik maken van VSO opvang. Om 8.15 uur komen er indien nodig collega's ondersteunen bij de VSO om kinderen naar school te brengen.

Ons kindercentrum heeft een open karakter. Dat wil zeggen dat naast de opvang op de eigen stamgroep we kinderen gelegenheid geven te spelen met kinderen uit dezelfde leeftijdsgroep. Bij speciale gelegenheden zoals Pasen, Kerst en tijdens vakanties organiseren we regelmatig gezamenlijke activiteiten. Wanneer kinderen klaar zijn voor een overgang naar een nieuwe leeftijdsgroep, worden er speelafspraken gemaakt om te kunnen wennen op de nieuwe groep. Ook op het buitenterrein ontmoeten we elkaar, KDV en 4+ spelen samen op het grote plein, 7+ en 10+ spelen regelmatig samen in de grote tuin.

Elke groep heeft vaste pedagogisch medewerksters. Als er minder kinderen naar de kinderopvang of de BSO komen, voegen we groepen samen om kinderen de gelegenheid te bieden met elkaar in één ruimte te spelen. Als groepen worden samengevoegd is er altijd één vast gezicht van één van de groepen die samen gevoegd zijn, werkzaam. Een afwijking hierop kan voorkomen door ziekte of verlof.

Incidentele opvang op een andere locatie

De opvang vindt plaats op de locatie en de dagen die in het opvangcontract vermeld staan. Incidenteel kan de opvang plaatsvinden op een andere locatie, bijvoorbeeld tijdens schoolverlofdagen of wanneer er bijzondere activiteiten samen met een andere locatie zijn georganiseerd. Hierover wordt u tijdig geïnformeerd.

3.3 Uitwerking van de vier opvoedingsdoelen

In de wet worden vier opvoedingsdoelen gesteld aan de kinderopvang. Dit zijn: het bieden van emotionele veiligheid, het ontwikkelen van persoonlijke competenties en van sociale competenties, en het overdragen van waarden en normen.

Het werken aan deze doelen is verweven in hoe we met de kinderen omgaan, in de activiteiten die we aanbieden, in de afspraken, in de inrichting van de ruimtes, etc. Hieronder staat beschreven hoe we aan ieder doel specifiek werken.

3.3.1 Het bieden van emotionele veiligheid

Emotionele veiligheid is de basis van het ontwikkelen. Als een kind zich veilig voelt, durft het kind op ontdekking te gaan. Daarom worden de volgende punten gehanteerd:

- We besteden aandacht aan het wennen op een (nieuwe) groep. Kinderen worden geïntroduceerd in de groep en krijgen een eigen plek d.m.v. een eigen slaapplek en kastje voor de jongsten. Op de BSO worden nieuwe kinderen wegwijs gemaakt door groepsleiding én de andere kinderen uit groep. Voor beide partijen is dit een goede ontwikkeling. Het nieuwe kind wordt spelenderwijs bekend met de nieuwe omgeving en de groepsleden, voor het kind dat introduceert geeft 'jouw' BSO laten zien een gevoel van trots en versterkt de eigenwaarde.

- We respecteren de eigenheid van elk kind. We gunnen elk kind zijn eigen ontwikkeling in zijn eigen tempo. Dit doen we door elk kind goed te observeren in zijn/ haar spel en in te gaan op zijn of haar belevingswereld.
- We nemen gevoelens (bijv. blijdschap, verdriet) serieus. Dit doen we door de emotie die we zien te benoemen, ook bij de allerjongsten.
- We zorgen voor een veilige hechting, geborgenheid, en een gevoel van veiligheid. Dit doen we door het bieden van voorspelbaarheid en structuur in de dag, vaste rituelen en vieringen
- We hebben aandacht voor ingrijpende gebeurtenissen in het leven van een kind zoals bv een verhuizing. We praten erover met het kind en de andere kinderen in de groep, stellen vragen of spelen we de verhuizing na.
- Bij het overtreden van regels keuren we nooit het kind af, alleen het gedrag. We praten met kinderen en geven uitleg als ze de grens overschrijden. We leggen de nadruk op wat wel mag i.p.v. wat niet mag. "Buiten mag je rennen, in de gang kan dat gevaarlijk zijn."
- We scheppen een sfeer waarin kinderen zich welkom voelen. "Dag Sam, wat fijn dat je er bent" en "Hoe was je dag op school vandaag?"
- Onze stamgroepen werken met vaste en sensitieve groepsleiding waarbij uitgangspunt is dat er dagelijks minimaal één vaste pedagogisch medewerker aanwezig is.

3.3.2 Ontwikkelen van persoonlijke competenties

- We stimuleren zelfstandigheid en zelfredzaamheid. De groepsleiding kijkt naar wat een kind al kan en creëert een situatie waarin een kind de volgende stap in zijn/ haar ontwikkeling kan zetten. Begeleidt/ bemiddelt de pedagogisch medewerker de ene keer nog bij een conflictje tussen kinderen, de volgende keer kan een bemoedigende blik of alleen fysieke aanwezigheid van de pedagogisch medewerker bij het zelf oplossen van het conflict voldoende zijn. Voor jonge kinderen betekent dit bv zodra ze daaraan toe zijn, leren drinken uit een gewone beker i.p.v. uit een tuitbeker of een flesje. Drinken uit een gewone beker is erg belangrijk voor de ontwikkeling van een goede mondmotoriek wat weer een positieve invloed heeft voor het leren praten.
- We besteden aandacht aan het proces van zindelijk worden bij kinderen die hieraan toe zijn. Vaak gebeurt dit n.a.v. het feit dat kinderen thuis af en toe op het potje of de wc willen gaan. Wij vragen kinderen bij elke verschoning of zij op de wc willen gaan. Het zindelijk worden verloopt bij elk kind anders en vraagt per individu begeleiding welke is afgestemd op de ontwikkeling van het kind. We stimuleren het proces door met regelmaat kinderen te vragen of het op de wc of potje wil, wij dwingen nooit. Kinderen krijgen als ze het leuk vinden een stickerkaart, waarop ze een sticker mogen plakken als ze naar de wc of potje zijn gegaan, ongeacht dit heeft geresulteerd in een poepje/plasje
- "Ieder kind heeft recht op zijn eigen bult". Dit houdt in dat wij kinderen begeleiden in het omgaan met situaties die (gecalculeerd) gevaar kunnen bevatten. Het klimmen op stenen of boomstammetjes die glad zijn door mosgroei, (voorzichtig lopen), de 'ruige hoek' waar je hutten kan bouwen met pallets en dus splinters kunnen hebben (werkhandschoenen aan), het draagt allemaal bij tot het leren omgaan met situaties die mogelijk gevaarlijk kunnen zijn binnen de eigen omgeving, onze locatie.
- We zorgen voor een uitdagende omgeving die tegemoetkomt aan de ontwikkelingsbehoefte van kinderen. Dus weinig kant en klaar speelgoed en voorgedrukte activiteiten. Kinderen zijn nieuwsgierig,

willen en moeten zelf kunnen ontdekken. Materiaal wordt soms gebruikt voor andere doeleinden dan waarvoor het lijkt te zijn gemaakt: het speelgoed strijkijzer kan zomaar een telefoon worden!

- We zorgen voor afwisseling door aanbod van rustige- en meer actieve activiteiten, voor gevarieerd spelmaterial waarvoor kinderen spelenderwijs de grenzen van hun eigen 'kunnen en kennen' ontdekken, ervaren, verleggen en daarvan leren.
- We stimuleren spraak- en taalontwikkeling door duidelijk en correct te spreken, zinnen in een positieve vorm, op de juiste manier te herhalen, anderstalige kinderen in het Nederlands aanspreken, activiteiten verbaal begeleiden en gebruik maken van verhalen, liedjes en rijmpjes
- We stellen reële eisen afgestemd op leeftijd en belangstelling van het kind.
- We helpen kinderen zelfvertrouwen te ontwikkelen door te stimuleren, waarderen en complimenteren, niet alleen in woord maar ook in gebaar.
- We geven kinderen ruimte om de eigen identiteit te ontwikkelen. Ieder kind is anders en heeft een eigen persoonlijkheid, talenten en eigenschappen. We proberen een rijke leeromgeving, situaties en activiteiten te creëren zodat kinderen in veel diverse situaties zichzelf kunnen ontplooiën.
- We leren kinderen zelf conflicten op te lossen en assertief te zijn. We lossen niet vóór kinderen op, maar sámen met hen op.
- We hebben aandacht en afwisseling in het evenwicht tussen groepsactiviteiten en individuele activiteiten

3.3.3 Ontwikkelen van sociale competenties

- We hechten waarde aan een positieve groepssfeer, we moedigen kinderen aan samen te doen en te delen. We stimuleren kinderen om aandacht voor elkaar te hebben, naar elkaar te luisteren. Als kinderen bijvoorbeeld verdrietig zijn geven we aan dat troost en elkaar steunen van groot belang is. Door dit zelf voor te doen scheppen we een sfeer waarin zorg voor elkaar een belangrijk onderdeel van de hechtheid binnen de groep is.
- We stimuleren om andere culturen te verkennen. Door het themagericht werken komen kinderen regelmatig in aanraking met het andere gebruiken en culturen. We gebruiken hierbij ook boeken, spelletjes, gerechten, feesten.
- We moedigen kinderen aan om actief te worden in kinderparticipatie en kinderactiviteiten. Juist het samen bedenken en creëren van activiteiten schept een gezamenlijke band. Ook als je het niet met elkaar eens bent, leren kinderen te onderhandelen en daarmee rekening te houden met elkaars wensen en mogelijkheden. Pedagogisch medewerkers leggen de kinderen regelmatig situaties voor waarin zij worden uitgedaagd na te denken en creatief te worden in het zoeken van oplossingen. Bij het organiseren van de vakantieactiviteiten worden kinderen betrokken. Daarbij is het maken van keuzes onvermijdelijk, hierin leren kinderen mee te denken en compromissen te sluiten.
- We geven kinderen vrijheid en vermijden onnodige regels en bemoeizucht. Pedagogisch medewerkers observeren voordat zij ingrijpen, regels worden waar mogelijk in overleg met kinderen samengesteld
- We creëren situaties waarin kinderen van elkaar kunnen leren. In verticale groepen is er gedurende de periode dat het kind bij ons op de groep verblijft sprake van een periode dat het kind een keer de jongste, middelste of oudste is. In deze groepssamenstelling is er vaak en veel gelegenheid elkaar te observeren en te zien hoe andere kinderen iets doen. Klimmen, klauteren, veters strikken, kapla

bouwen, ruzie maken en oplossen. Hiervoor is een veilige omgeving en sensitieve groepsleiding een belangrijke voorwaarde.

3.3.4 Het overdragen van waarden en normen

- We zijn ons bewust van onze eigen waarden en normen, niemand is waarde vrij, ook de groepsleiding niet. We zijn ons wel bewust van dit gegeven. Uitgangspunt is ons voorbeeldgedrag, de invloed op kinderen hiervan is groot. Mondelinge overdracht van waarden en normen hebben geringe invloed.
- We spreken kinderen aan op hun ongewenste gedrag en benoemen wat we graag willen zien. We erkennen dat ongewenst gedrag voorkomt uit het 'gezien willen worden', alleen dat een kind (nog) niet in staat is dit gedrag op een gewenste manier te laten zien. Bijvoorbeeld; In de gang lopen we rustig i.p.v. dat we zeggen: "niet rennen door de gang"! Door gewenst gedrag te stimuleren zal dit gedrag toenemen. Wanneer kinderen grenzen en gemaakte afspraken overschrijden halen we het kind uit de situatie. Dit kan letterlijk zijn of door iets te zeggen. Het kan helpen het kind even apart te nemen en samen in alle rust te bespreken wat aanleiding was voor het overschrijdend gedrag. Soms kan een eerder voorval van die dag aanleiding zijn geweest en zijn de emoties in de loop van de dag opgebouwd tot het overschrijdende gedrag. Jonge kinderen die nog niet kunnen praten gaan soms over tot gedrag als bijten of slaan. Ook hier keuren we het gedrag af maar niet het kind zelf. We halen het kind uit de situatie en geven met een duidelijk gebaar of een 'nee' aan dat we dit gedrag niet goedkeuren. We blijven deze handelingen herhalen totdat het ongewenste gedrag afneemt.
- We geven uitleg bij de dingen die we doen. Kinderen leren hierdoor dat er geen willekeur is maar dat er redenen zijn voor de dingen die we doen.
- Regels en afspraken worden waar mogelijk in gezamenlijkheid met kinderen opgesteld. De ervaring leert dat regels en afspraken die in samenspraak met kinderen zijn gemaakt bijdragen aan 'zo doen wij het bij ons in de groep' en beter draagvlak hebben dan regels die (alleen) zijn opgesteld door volwassenen.

3.3.5 BSO specifieke onderdelen in de werkwijze

Kinderen op de BSO hebben een leeftijd van 4-13 jaar. Ze krijgen een steeds groter wordende behoefte aan zelfstandigheid. We proberen de kinderen hierin tegemoet te komen door ze steeds wat meer zelf te laten doen. Beginnend met kleine dingen, bijvoorbeeld zelf je brood smeren tot helpen bij het klaarmaken van fruit of koken bij het kinderkookcafé. Naarmate de kinderen ouder worden krijgen ze meer behoefte aan privacy. Dit willen wij ze bieden door meer afgeschermden hoeken te creëren waar ze zich terug kunnen trekken. Kinderen kunnen deelnemen aan activiteiten maar vrij spel/ een boekje lezen is altijd een optie. Dagelijks lopen kinderen van verschillende scholen naar de BSO, ze worden zoveel mogelijk begeleid door eigen groepsleiding. We betrekken de kinderen bij het veilig lopen in het verkeer, maken ze bewust van verschillende verkeerssituaties. We hebben een vaste looproute en daarin geven wij kinderen verantwoordelijkheid en vertrouwen om op afgesproken plekken op elkaar te wachten. Om zelfstandigheid te stimuleren mogen de 10+ kinderen alleen naar de BSO te laten komen. Er is een vaste routine in een dag. Daarbij zijn formele en informele activiteiten. De formele activiteiten zijn de gezamenlijke dingen zoals eten of verjaardagen vieren. De informele activiteiten vinden plaats als de kinderen vrij aan het spelen zijn en kunnen kiezen wat ze willen gaan doen. Het computer- en internet gebruik wordt beperkt. De groepen

van 4-7 jaar en 7-10 jaar gebruiken geen computer, de 10+ groep mag volgens daarvoor vastgelegde gedragsregels achter de computer. Natuurlijk zijn er ook afspraken en regels over wat kinderen op de PC kunnen en mogen zien. De groepsleiding houdt hier zicht op.

3.4 BKR (Beroepskracht- kindratio)

De beroepskracht-kindratio (BKR) is de verhouding tussen het aantal benodigde beroepskrachten en het aantal aanwezige kinderen op de groep. Deze BKR hangt af van de leeftijden van de kinderen en zijn wettelijk vastgelegd.

Bij minimaal tien uur aaneengesloten opvang, mag er gedurende maximaal 3 uur per dag worden afgeweken van de BKR. Het KDV is iedere dag meer dan tien uur aaneengesloten geopend en op de BSO is dat het geval tijdens schoolvakanties en schoolverlofdagen.

Op de BSO mag er op opvangdagen na schooltijd maximaal een half uur per dag afgeweken worden van de BKR.

KDV

Op het KDV werken normaal gesproken twee pm's op een groep. De diensten zijn van 7.30u/7.45u tot 17.15u, en van 8.45u tot 18.15u/18.30u. De tijden waarop wordt afgeweken van de BKR zijn:

- van 8.00u tot 8.45u (vóór 8.00u is nog niet de helft van het aantal verwachte kinderen aanwezig): 0,75 uur
- van 13.30u tot 15.00u, pauzes pm's: 1,5 uur
- van 17.15u tot 18.00u (na 18.00u is minder dan de helft van het aantal kinderen nog aanwezig): 0,75 uur

De tijden dat we niet afwijken van de BKR zijn:

- van 8.15-13.30 uur
- van 15.00-16.45 uur

Op deze tijden staan er twee pm's op de groep.

BSO, bij hele dagen opvang

Op de BSO wordt er tijdens vakanties en schoolverlofdagen gewerkt met diensten van 7.30u/7.45u tot 17.15u en van 9.00u tot 18.15u/18.30u

Tussen 13.30u en 15.00u wordt er een half uur pauze gehouden door de medewerkers.

De uren dat er afgeweken wordt dan de BKR zijn:

- van 8.15u tot 9.00u (vóór 8.15u is nog niet de helft van het aantal verwachte kinderen aanwezig): 0,75 uur
- van 13.30u tot 14.30u/15.00u (pauzetijd): max. 1,5 uur
- van 17.15u tot 18.00u (na 18.00u is minder dan de helft van het aantal kinderen nog aanwezig): 0,75 uur

BSO, bij opvang na schooltijd

Vanaf de start van de BSO-tijd is het aantal volgens de BKR benodigde pm's aanwezig. Als er twee pm's werken, is de eerste dienst afgelopen om 17.45u.

Het tijdstip dat er afgeweken wordt van de BKR, is van 17.30u tot 18.00u (na 18.00u is minder dan de helft van het aantal kinderen nog aanwezig) = 0,5 uur afwijken van BKR.

De tijden dat we niet afwijken van de BKR zijn:

- van 8.15-13.30 uur
- van 15.00-16.45 uur

3.5 Evaluatie van het pedagogisch beleid van de locatie

Tijdens het jaarlijkse locatieoverleg komt pedagogisch beleid van de locatie aan de orde. Hierbij is een afvaardiging medewerkers en de locatiemanager aanwezig. Indien nodig, wordt het pedagogisch beleid van de locatie aangepast.

De LOC bespreekt één keer per jaar met de locatiemanager het pedagogisch beleid van de locatie en geeft advies daarover. De locatiemanager neemt het advies van de LOC mee naar het teamoverleg, en eventueel naar het MT.

